

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

2701 LINGVISTIKK

03.05.2011

Tid:	3 timer
Målform:	Bokmål eller nynorsk
Sidetal:	4 med forsida
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Svar på alle spørsmåla. Rutepapir blir delt ut, i tillegg til vanlig papir. Begynn på nytt ark for hvert spørsmål!
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultatene blir offentliggjort på StudentWeb.

Avdeling for allmennvitenskapelige fag.

Spørsmål 1: SEMANTIKK

Bruk begrepene **uttrykk** og **betydning** til å forklare fenomenene **synonymi**, **hyponymi** og **homonymi**. Eksempler kan du hente nedenfor, eller du kan bruke dine egne.

fjernsyn, møbel, mot, sofa, stol, televisjon

(Eksemplene står i alfabetisk rekkefølge.)

Spørsmål 2: MORFOLOGI

- Vis den hierarkiske morfologiske oppbyggingen til ordet *blandingsspråkene*. Du kan bruke et morfologisk tre eller hakeparenteser i framstillingen.
- Hvilke grammatiske kategorier og trekk er aktuelle for ordklassen adjektiv? Nevn de aktuelle kategorier og trekk for adjektivet i frasen *et rikt land*.
- Hva er et **leksem**?

Spørsmål 3: SYNTAKS

- Analyser følgende setning ved hjelp av et syntaktisk tre:

Her står en liten notis om at jobben jeg søkte ikke er ledig lenger..

- Grei ut om **valens** og **transitivitet** for verbene *rulle* og *betale*.

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

- Del opp orda nedenfor i stavelser i samsvar med vanlige norske stavelsesdelingsprinsipper. Spesifiser for hver stavelse om den er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert.:
  - hierarkiske
  - lydendringer
  - eksemplene
  - blandingsspråk
- Forklar overgangen fra [c] til [t] i ordet *rikt*.
- Gi en fonetisk beskrivelse av fonene i ordet "står" [s^wt^wo:r]. Hvilken endring får vi dersom vi skifter ut *midtre* med *trang*? Skriv det nye ordet både i fonetisk transkripsjon og med vanlig ortografi.

Spørsmål 5. DIAKRON LINGVISTIKK

- a. Hva er forskjellen på **betingede** og **ikke-betingede** lydendringer?
- b. Hvilke endringer har foregått i eksemplene nedenfor?

kronprins > *kromprins*
infinitiv *leita* (norrønt) > *leit* (trøndersk, nordnorsk)

Spørsmål 6. SOSIOLINGVISTIKK

Når folk i fantasilandene Guate og Mala skal kommunisere med hverandre, snakker de verken guatisk eller malisk, men et blandingspråk som de kaller guatemalisk, som de lærer seg som voksne.

- a. Hva kaller vi denne typen blandingspråk?
- b. Hva er typisk for slike språk?

Nynorsk

Spørsmål 1: SEMANTIKK

Bruk omgrepa **uttrykk** og **betydning** til å forklare fenomenene **synonymi**, **hyponymi** og **homonymi**. Døme kan du hente nedanfor, eller du kan bruke dine egne.

ffjernsyn, møbel, mot, sofa, stol, televisjon

(Døma står i alfabetisk rekkjefølgje.)

Spørsmål 2: MORFOLOGI

- a. Vis den hierarkiske morfologiske oppbygginga til ordet *blandingspråka*. Du kan bruke eit morfologisk tre eller hakeparentesar i framstillinga.
- b. Kva for grammatiske kategoriar og trekk er aktuelle for ordklassen adjektiv? Nemn dei aktuelle kategoriane og trekka for adjektivet i frasen *eit rikt land*.
- c. Kva er eit **leksem**?

Spørsmål 3: SYNTAKS

- a. Analyser følgjande setning ved hjelp av eit syntaktisk tre:

Her står ein liten notis om at jobben eg søkte ikkje er ledig lenger..

- b. Grei ut om **valens** og **transitivitet** for verba *rulle* og *betale*.

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

- a) Del opp orda nedanfor i stavingar i samsvar med vanlege norske stavingsdelingsprinsipp. Spesifiser for kvar staving om ho er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert:
- a. hierarkiske   b. lydendringer
- c. eksemplene   d. blandingspråk
- b) Forklar overgangen frå [c] til [t] i ordet *rikt*.
- c) Gje ei fonetisk framstilling av fonane i ordet "står" [s^wt^wo:r]. Kva for endring får vi dersom vi skifter ut *midtre* med *trong*? Skriv det nye ordet både i fonetisk transkripsjon og med vanleg ortografi.

Spørsmål 5. DIAKRON LINGVISTIKK

- a. Kva er forskjellen på **betinga** og **ikkje-betinga** lydendringar?
- b. Kva for endringar har skjedd i døma nedanfor?

kronprins > *kromprins*
infinitiv *leita* (norrønt) > *leit* (trøndersk, nordnorsk)

Spørsmål 6. SOSIOLINGVISTIKK

Når folk i fantasilanda Guate og Mala skal kommunisere med kvarandre, snakkar dei verken guatisk eller malisk, men eit blandingspråk som dei kallar guatemalisk, som dei lærer seg som vaksne.

- a. Kva kallar vi denne typen blandingspråk?
- b. Kva er typisk for slike språk?